

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci navrhovatele: **L. K.**, zast. advokátkou Mgr. Barborou Kubinovou, se sídlem AK Milešovská 6, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, se sídlem Karmelitská 529/7, Praha 1, o návrhu na určení lhůty dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích ve věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22A 10/2013,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á .**
- II. Navrhovatel **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Z předloženého spisu Krajského soudu v Ostravě Nejvyšší správní soud zjistil, že navrhovatel podal proti dvěma rozhodnutím žalovaného žalobu dne 16. 8. 2012 u Městského soudu v Praze.

Usnesením ze dne 18. 12. 2012 čj. 5A 145/2012 - 68 Městský soud v Praze vyloučil věci k samostatnému řízení, neboť žalobce (dále „navrhovatel“) žalobou směřoval jednak do rozhodnutí, která v prvním stupni vydala Univerzita Palackého v Olomouci a jednak Masarykova Univerzita v Brně; městský soud odůvodnil s odkazem na ust. § 7 odst. 2 s. ř. s. ve znění od 1. 1. 2012, že příslušný k přezkoumání rozhodnutí žalovaného jsou Krajský soud v Brně, resp. Krajský soud v Ostravě.

Usnesením ze dne 7. 1. 2013, čj. 5A 145/2012 - 71 postoupil Městský soud v Praze věc Krajskému soudu v Ostravě (dále „krajský soud“); usnesení nabylo právní moci dne 14. 1. 2013.

Dne 29. 1. 2013 byl krajskému soudu postoupen soudní a správní spis ve věci.

Z předloženého spisu krajského soudu vyplývá, že navrhovatel dne 22. 8. 2013 učinil podání, v němž doplňuje své žalobní námítky a reaguje na vyjádření žalovaného ze dne 13. 11. 2012.

Dne 10. 1. 2014 podal navrhovatel návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu. Navrhovatel konstatuje, že řízení bylo zahájeno dne 16. 8. 2012, není dosud ukončeno; poukazuje na to, že krajský soud ve věci nerozhodl, ačkoli mu byla věc postoupena dne 25. 1. 2016 ve stavu,

kdy ji již bylo možné rozhodnout, jelikož má k dispozici veškeré potřebné důkazy, obě strany se již k věci vyjádřily a souhlasily s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání, nic tedy nebrání tomu, aby bylo rozhodnuto. Navrhovatel má za to, že z průběhu celého řízení jednoznačně vyplývá, že rozhodnutí ve věci je jediným úkonem, který je v řízení třeba učinit. Přiměřená doba na rozhodnutí ve věci poté, kdy měl soud k dispozici veškeré podklady a souhlasy účastníků s rozhodnutím bez jednání, je dle názoru navrhovatele max. 30 dnů. Navrhovatel přitom vychází z toho, že se jedná o věc skutkově i právně jednoduchou, uvádí, že sám nemá žádný vliv na předmětný průtah v řízení, neboť průtahy v řízení svou nečinností zavinil výlučně krajský soud, neboť téměř jeden rok ve věci ničeho neučinil. Poukazuje dále na to, že rozhodnutí věci a jeho rychlost je přitom pro něj důležité, jelikož napadené správní rozhodnutí se týká uznání jeho zahraničního vysokoškolského vzdělání, bez něho nemůže vykonávat zaměstnání v právním oboru, kvůli čemuž studoval. Navrhovatel se domnívá, že doba téměř jednoho roku, kdy soud prozatím nerozhodl ve věci, je vzhledem k míře složitosti věci a jejímu významu pro navrhovatele doba nepřiměřená, v rozporu se zásadou rychlosti a účinnosti ochrany práv v řízení před soudem. Z uvedených důvodů navrhovatel požaduje, aby Nejvyšší správní soud určil Krajskému soudu v Ostravě lhůtu 30 dnů k rozhodnutí, současně požaduje náhradu nákladů řízení.

Dne 23. 1. 2014 bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno podání, v němž navrhovatel prostřednictvím právní zástupkyně sdělil, že neuplatňuje námitku podjatosti vůči rozhodujícím soudcům; současně v této souvislosti polemizuje s důvody, pro které podjatost nenamítá. Dále konstatuje, že v předchozích vedených řízeních mu nebyla dána možnost seznámit se s důkazy, na základě kterých bylo o návrzích rozhodováno (tj. s vyjádřením krajského soudu) a bylo mu odepřeno právo vyjádřit se k nim. Navrhovatel konečně vyzval Nejvyšší správní soud, aby, tak jak činil v mnoha jiných věcech, k počtu nevyřízených věcí předcházejících řízení, ve kterém navrhovatel namítá průtahy, nepřihlížel.

Návrh byl krajským soudem postoupen Nejvyššímu správnímu soudu dne 16. 1. 2014, současně se k němu vyjádřil soudce zpravodaj Mgr. Jirí Gottwald; uvedl, že věc byla přidělena senátu 22A, který se jediným senátem vyřizujícím senátní agendu, přitom 4 zde stabilně zařazení soudci jsou současně členy senátů 22Af, 22Ad a 79A, tzn. tvoří jediné soudce vyřizující senátní agendu A a Af a převážnou část agendy Ad. Uvedení soudci k 1. 10. 2013 a k 1. 1. 2014 převzali i veškerou dosud nevyřízenou agendu senátů 38Ad a 78Ad, tzn. 76 věcí, z nichž 48 napadlo v letech 2010-2012. Samotný soudce zpravodaj je dále pro skončení věcí napadlých do 3. 9. 2013 zařazen v senátě 58A, tzn. vykonává též samosoudcovskou agendu správního soudnictví, současně je též předsedou senátu i v senátech 78A a 78Ad, je členem občanskoprávního odvolacího senátu 16 Co jako jediného odvolacího pracovněprávního senátu pro obvod celého býv. Severomoravského kraje (dále zde popisuje pracovní zařazení jednotlivých jeho členů – soudců KS v Ostravě). Dále uvádí, že v žádném senátu správního úseku není zařazen žádný justiční čekatel či asistent soudce, pro celý úsek je zařazena jedna vyšší soudní úřednice vykonávající pouze porozsudkovou agendu. Poukázal na skutečnost, že v senátech správního soudnictví 22A, 22Ad, 22Af a 79A spolu s věcmi zapsanými do rejstříku 22Ca a s věcmi převzatými je k dnešnímu dni zapsáno celkem 487 nevyřízených věcí. Uvedl, že v dané agendě je k 10. 1. 2014 nevyřízeno celkem 263 věcí napadlých dříve než žaloba navrhovatele., přitom z věcí, které se nevyřizují přednostně dle § 56 odst. 1 s. ř. s. nebyla dosud vyřízena žádná předcházející věc před žalobou navrhovatele. Závěrem poukázal na to, že pro stávající nepříznivý stav bylo přijato organizační opatření v senátní agendě (personální posílení), avšak toto opatření nabylo účinnosti až od 1. 1. 2014, proto se dosud nemohlo výrazně projevit.

Současně k uvedenému vyjádření byl předložen rozvrh práce pro rok 2013 a rok 2014 a výkazy senátů za poslední čtvrtletí.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není důvodný.

V řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Znamená to, že zjistí-li neodůvodněné průtahy v řízení, usnesením určí lhůtu, ve které má soud úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

Průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Soud se tak při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, s ohledem na význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu.

Jakkoli přetíženost soudů, resp. počty nevyřízených věcí nikterak nemohou ospravedlňovat pomalé vyřizování věci a vznikající nedůvodné průtahy v řízení, je třeba brát v potaz, že podle § 56 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), je soud povinen zásadně projednávat a rozhodovat věci v pořadí, v jakém mu došly; to neplatí pouze tehdy, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. Soud tak projednává a rozhoduje přednostně návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, projednává a rozhoduje přednostně též žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon. V případě navrhovatele se však nejedná o věc, která podléhá režimu přednostního vyřizování podle § 56 s. ř. s. Rovněž je třeba uvést, že ani otázka samotné složitosti, resp. jednoduchosti věci, není relevantní pro určování pořadí, v němž mají být věci vyřizovány. U řízení, která mají být zakončena meritorním rozhodnutím a která nespádají pod přednostní věci vymezené v § 56 odst. 3 s. ř. s., je prvořadě hledisko pořadí, v jakém věci k soudu došly, které odráží ústavní zásadu rovnosti, nikoli skutečnost, zda jde o věc složitou či méně složitou.

Nejvyšší správní nemůže přisvědčit navrhovateli stran námitky zásadního významu, který z hlediska nemožnosti výkonu právního povolání věci příkládá. V případě pracovněprávních sporů je to až soudní rozhodnutí, které je prvním aktem veřejné moci, který řeší danou otázku. Do doby jeho vydání jsou strany sporu v nejistotě ohledně uspořádání vztahů a není zřejmé, jak mají uzpůsobit své jednání. V nynější věci existuje závazné rozhodnutí žalovaného, které autoritativně řeší otázku, jíž se soudní řízení dotýká. Míra nejistoty je tak menší, což se projevuje i v hodnocení významu věci pro navrhovatele. Předmět řízení Nejvyšší správní soud tak ve vztahu ke stěžovateli vnímá jako důležitý, nicméně nedosahující privilegované důležitosti. Vzhledem k tomu, že význam předmětu řízení pro navrhovatele a složitosti věci nejsou exaktně samostatně měřitelná kritéria, poměřuje je zdejší soud přímo s délkou řízení u soudu, u něhož jsou namítány průtahy, tedy u Krajského soudu v Ostravě.

S přihlédnutím k výše uvedenému Nejvyšší správní soud konstatuje, že vyhovění tomuto návrhu by ve svém důsledku znevýhodňovalo ty účastníky, jejichž žaloby napadly dříve než žaloba navrhovatele.

Nad rámec odůvodnění výše je třeba konstatovat, že ve vztahu ke Krajskému soudu v Ostravě je zcela bez významu, že žaloba byla podána již 16. 8. 2012, nadto u místně nepříslušného soudu. Celkovou dobu řízení, v němž navrhovatel požaduje rozhodnout o věci, která má pro něj, jak uvádí, zásadní význam, ovlivnil totiž navrhovatel sám nekvalifikovaným podáním, resp. podáním u místně nepříslušného soudu.

Nejvyšší správní soud rovněž neshledal důvodnou námitku navrhovatele uplatněnou v doplněném podání stran neumožnění vyjádření se k „důkazům“, na základě kterých soud v řízení dle § 174a zákona o soudech a soudcích rozhodoval.

Podle ust. § 174a odst. 3 zákona o soudech a soudcích soud, vůči němuž jsou namítány průtahy v řízení, postoupí do 5 pracovních dnů ode dne doručení návrh na určení lhůty se svým vyjádřením soudu příslušnému o návrhu rozhodnout. Podle odst 5 cit. ustanovení je účastníkem řízení navrhovatel.

Z uvedeného se podává jednak, že vyjádření není důkazem předloženým účastníkem řízení (tedy „druhou stranou sporu“), o kterém by bylo třeba vést „dokazování“, tzn. k němuž by se měl navrhovatel zákonně právo vyjadřovat; nadto krajský soud není ani účastníkem řízení. Vyjádření soudu obsahuje vždy subjektivní či objektivní odůvodnění postupu krajského soudu v té které věci a zpravidla též odůvodnění, pro které se krajský soud domnívá, že v řízení průtahy nejsou dány, resp. odůvodňuje proč věc není dosud vyřízena a co jejímu vyřízení brání. Nicméně Nejvyšší správní soud tyto jeho úvahy pouze bere na vědomí a zpravidla mají odraz i v odůvodnění rozhodnutí. Nicméně v žádném případě Nejvyšší správní soud v řízení o návrhu dle ust. § 174a zákona o soudech a soudcích nevychází z vyjádření krajského soudu jakožto z důkazu, jak se navrhovatel mylně domnívá. Důkazem v řízení je zásadně spis krajského soudu, o jehož obsahu je navrhovatel zpraven s ohledem na to, že je účastníkem řízení před soudem, proti němuž návrh směřuje, pouze z něho Nejvyšší správní soud ověřuje, zda skutečnosti tvrzené navrhovatelem se zakládají na pravdě a zda mají oporu ve spise, tedy, kdy věc soudu napadla, jaké úkony soud provedl či nikoli, atd., resp., zda soud ve věci koná či nekoná. Důvody, pro které krajský soud nekoná, byť případně ve svém vyjádření svůj postup ospravedlňuje různými skutečnostmi, jsou přitom pro závěr o existenci či neexistenci nedůvodného průtahu zcela irelevantní. Ve věci je rozhodné pouze to, zda objektivně v řízení průtahy existují či nikoli. Tato úvaha přísluší pouze senátu, který ve věci návrhu rozhoduje, na tom ničeho nemůže změnit ani případná polemika či vyjádření navrhovatele ke stanovisku krajského soudu, které je pouze odůvodněním vlastního postupu, nikoli však důkazem, o které by bylo třeba vést „dokazování.“

K námitce navrhovatele viz výše tedy Nejvyšší správní soud konstatuje, že vyjádření soudu dle § 174a odst. 3, věty první, zákona o soudech a soudcích je třeba odlišovat od vyjádření jiných účastníků řízení ve smyslu § 114a odst. 2 písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Skrze zmíněné vyjádření dle § 114a odst. 2 písm. a) o. s. ř. ostatní účastníci v řízení vyjadřují své procesní zájmy, které mohou být diametrálně odlišné od zájmů žalobce, a mohou zde předkládat návrhy. Vzhledem k rovnosti účastníků v řízení k takovým vyjádřením musí bezpodmínečně rozhodující soud přihlížet a vypořádat se s nimi. Skrze vyjádření dle § 174a odst. 3, věty první, zákona o soudech a soudcích však nemůže být vyjádřen zájem jiného účastníka řízení, již z toho důvodu, že soud, proti němuž jsou průtahy namítány, není účastníkem řízení (§ 174a odst. 5, věta první, zákona o soudech a soudcích) a nemohou zde být činěny ani žádné procesní návrhy. S ohledem na to, že soud není účastníkem řízení, nemusí se zdejší soud výslovně vypořádat se skutečnostmi ve vyjádření uvedenými, které se ostatně pravidelně omezují na popis jednotlivých úkonů v řízení učiněných, při jejich hodnocení se však nevychází z vyjádření soudu, ale z předloženého spisu, který je v daném ohledu rozhodný. S ohledem na velmi limitovaný význam vyjádření soudu, proti

němuž jsou průtahy namítány, není třeba takové vyjádření navrhovatelé zasílat. Rozhodný je totiž předložený spis, nikoli vyjádření soudu. Tím, že navrhovatelé takové vyjádření nebylo zasláno, tak nemohla být zasažena jeho procesní práva, jelikož o rozhodném podkladu pro rozhodnutí o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, kterým je předložený soudní spis, je navrhovatel obeznámen z řízení před Krajským soudem v Ostravě a navíc navrhovatelé v daném ohledu nic nebrání, aby do spisu krajského soudu či spisu Nejvyššího správního soudu nahlédl.

Nejvyšší správní soud dospěl v dané věci k závěru, že jakkoli lze označit lhůtu, v níž krajský soud dosud nerozhodl, za blížící se lhůtě hraniční, neshledal Nejvyšší správní soud *re praesento* důvod pro postup dle ust. § 174a zákona č. 6/2002 Sb. Zároveň však považuje za nutné konstatovat, že jeho úkolem v řízení vedeném o návrhu dle § 174a zákona o soudech a soudcích zásadně není posuzovat a hodnotit zatíženost a výkonnost soudců krajského soudu a jeho personální či materiální vybavení, a k uvedenému přihlížet při svých úvahách o oprávněnosti či neoprávněnosti návrhu, tedy o tom, zda délka soudního řízení v jednotlivých věcech je ještě přiměřená, resp. zda soud je či není bezdůvodně ve věci nečinný. Pomalé vyřizování věcí zásadně nelze skutečnostmi, na které podrobně poukazyval ve vyjádření krajský soud, ospravedlňovat.

Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů návrh podle § 174a odst. 7 zákona o soudech a soudcích zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto soud rozhodl tak, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2014

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu